

cirklo turniganta ĉirkaŭ rekto lokita en ĝia ebena sed ne trairanta ĝian centron.

torako ♥. La brusta parto de la korpo.

* **Torĉo**. Malnova kruda lumigilo konsistanta el tordita ŝnuro aŭ ligna bastono ŝmirita per rezino, vakso aŭ peĉo : ~a *proceso* Z ; (f) *lia batalilo estas la ~o de l' vero, kiu kune la tempo nepre vekos la homaron dormantan ; tiuj fervoruloj tenas la ~on (daŭrigas la propagandon) de niaj ideoj ; preni en la manon la ~on (gvidi la propagandon) de la liberiga ideo*.

* **Tordi** (tr). 1 Turni teksaĵon aŭ fleksiblan objekton per ĝiaj ekstretoj laŭ reciproke kontraŭa direkto : ~i *malsekan tukon* ; ~i *lanon, fadenon ; pinte supren-~itaj lipharoj* ; ~igi *kiel serpento ; la vento ~as (turnas, kirlas) la ondojn* B, *la akvon en akvoturnojn* B ; *el-~igema k kurbiganta serpento* Z. Kp VOLVI, ŜPINI. 2 Misformi aŭ difekti ~ante : ~i *la buŝon* (Kp GRIMACI, KARIKATURI) ; *li ~is al si la piedon ; arbo ~ita de vento ; lia vizaĝo rigidigis en terura ~iĝo* Z ; *mal-sato ~as la ventrojn ; ne unu hundo lin mordis, ne unu vento lin ~is* Z (li estas multe spertinta) ; *for-~i Z, ~orompi la kapon al birdo* Z. ~a. Spiralforma, formanta plurajn kurbojn : ~a *strato* ; ~i (it)a (embarasite k implike malklara) *frazo ; prezenti la faktojn false k dis-~e* (Kp SERPENTA, ZIGZAGA, ONDOLINIA, TURN-IĜA).

Toreadoro. Homo batalanta kontraŭ la bovoj en la hispanaj bovaj kurludoj.

Torento. 1 Rapidega daŭra akvofluo estigata de granda dekliveco de grundo. 2 Rapidega nedaŭra akvofluo estigata de pluvego aŭ neĝfandiĝo. 3 (f) Io, kio estas abunda k rapidega : *la ~o de liaj deziroj povos pli libere fluegi* Z ; *la lucernoj dis-verŝas ~ojn da lumo ; ~oj da larmoj, da harmonio ; ~o da vortoj* Z, *da insultoj*. Kp LAVANGO, VENTEGO, URAGANO. ~a. Simila al ~o : ~a *rivereto, pluvo ; ~aj larmoj ; pluvas ~e*. ~1 (ntr). 1 Flui ~e : *la pluvo ~is* Z. (Kp ŜPRUCI, FLUEGI). 2 (f) Sin fortege ĵeti : *ili ~is sur lin*.

* **Torfo**. Spongeca bruligebla substanco, samnatura kiel karbo, k kiu estiĝas en marĉoj per malkomponiĝo de vegetaĵoj. ~eĵo. Loko, kie troviĝas ~amasoj.

* **Torni** (tr). 1 Rondforme prilabori per tranĉa ilo pecon el ligno, eburo, metalo fiksitan sur speciala turniganta aparato : ~i *globon el ligno* B ; (f) : ~i *belsonan frazon*. 2 Rondforme prilabori argilon fiksitan sur speciala turniganta plato por fari poton, vazon, kruĉon ks.

* **Tornistro**. Dorsosako kun rimenoj uzata de militistoj, ekskursantoj, lernantoj ks.

Torpedo. Eksplosa subakva aparato uzata por detrui aŭ difekti la malamikajn ŝipojn.

Torso. 1 Supera parto de la homa korpo sen la kapo k sen la brakoj, konsiderata aparte de la cetera korpo ; trunko. 2 Skulptaĵo prezentanta nur tiun parton. Kp BUSTO.

* **Torto**. Plata, ordinare rondforma kuko sur kiu estas etendita tavolo da flano aŭ da sukeritaj kuiritaj fruktoj. Kp FLANO, PASTEĈO.

torturo Z. 1 Kruela turmentego, al kiu oni iam submetis kondamniton por lin puni aŭ akuziton por devigi lin al konfeso. 2 Fizika aŭ morala turmentego. ~1 (tr). Kruele turmenti.

Tosto. Dumfestena propono pri trinko por honoro aŭ sukceso de iu aŭ io. ~1 (ntr). Eldiri ~on.

totemo. Viva aŭ malviva estaĵo, ĝenerale besto aŭ veg. konsiderata de iu grupo (klano) da primitivuloj kiel praulo k protektanto de la grupo, al kiu ĝi servas kiel insigno k kolektiva nomo. ~ismo. Soci-religia sistemo bazita sur parenceco k ligo inter iu ~o k iu homa grupo. Kp TABUO.

* **Tra**. 1^a Prep. signifanta : 1 Ke movo komenciĝas ĉe unu ekstremo k atingas la alian : *du ekbriloj de fulmo ~kuris ~ la malluma ĉielo* Z ; *malrapide ambaŭ iris ~ la longa malplena strato* Z ; *vojaĝi ŝipe ~ la Rejno de Majenco ĝis Kolonjo* ; *li vagas ~ senvojaj sablaj dezertoj* Z ; ~ *la ventego la voĉo ne aŭdiĝas* Z. 2 Ke movo komenciĝinte antaŭ iu loko, pasas en tiun lokon k daŭras pluen : *pelu mizeron ~ l' pordo, ĝi revenos ~ l' fenestro* Z ; ~ *unu orelo ĝi eniras, ~ la dua ĝi eliras* Z ; *mal-larĝa voĵeto kondukas ~ tiu ĉi kampo al nia domo* Z ; ~ *la fenestro la vaporo iras sur la korton* Z ; *se ni eĉ supozos, ke fina*